

گزیده‌ای از آثار

گنجینه موزه خوشنویسی ایران

عنوان و نام پدیدآور: گزیده‌ای از آثار گنجینه موزه خوشنویسی ایران/ گزینش تصاویر مجتبی ملک‌زاده... [و دیگران]؛ عکاسی امید محکمی.
مشخصات نشر: تهران: سازمان زیباسازی شهر تهران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۲۷۸ ص.؛ مصور (رنگی)؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۵-۳۴-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: گزینش تصاویر مجتبی ملک‌زاده، حمیدرضا قلیچ‌خانی، محمدجواد جدی، محمدحسن حامدی.
موضوع: موزه خوشنویسی ایران -- فهرست‌ها
موضوع: خوشنویسی -- ایران -- مجموعه‌ها
موضوع: Calligraphy -- Iran -- Collections
شناسه افزوده: ملک‌زاده، مجتبی، ۱۳۳۹-
شناسه افزوده: محکمی، امید، عکاس
شناسه افزوده: سازمان زیباسازی شهر تهران
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶/گ۴/ف۲/ NK۳۶۳۹
رده‌بندی دیویی: ۷۴۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۵۱۹۲۱

گزیده‌ای از آثار گنجینه موزه خوشنویسی ایران

گزینش تصاویر: مجتبی ملک‌زاده

حمیدرضا قلیچ‌خانی

محمدجواد جدی

محمدحسن حامدی

طراحی نشانه موزه: صداقت جباری

طراح گرافیک: امیرفرهاد

عکاسی: امید محکمی

امور هماهنگی: مریم علیپور

چاپ نخست: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۱۵-۳۴-۱

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ تومان

لیتوگرافی و چاپ: موسسه همشهری

نشانی: تهران، میدان شهدای هفتم تیر، خیابان شهید مفتاح جنوبی، نیش کوچه شهید شیرودی

پلاک ۲، سازمان زیباسازی شهر تهران

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۱۴۹۲۹ و ۰۲۱-۹۶۰۴۴۰۰۰ کد پستی: ۱۵۸۴۹۱۷۴۱۱

نشانی سایت اینترنتی: www.zibazazi.ir

موزه خوشنویسی ایران: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان شریعتی، نرسیده به خیابان حقوقی، پل دست فولادوند

کد پستی: ۱۶۱۱۹۶۳۶۱۱ تلفن: ۰۲۱-۸۹۳۵۷۷۱۵-۱۷

حق چاپ و نشر این اثر متعلق به سازمان زیباسازی شهر تهران بوده و هرگونه کپی یا نقل مطالب با ذکر منبع، بلامانع است.

به نام خدای مهربان و بخشاینده

از آغازین روز تمهید ساختن موزه خوشنویسی تا امروز تحقق این مهم، بسا بایسته‌ها و شایسته‌ها که دستخوش بازنگری و تغییر شدند اما آنچه تغییر نپذیرفت (به سماجت و سلامت) تعهد به شیوه‌نامه مکتوب و مصوب تهیه و خرید آثار خوشنویسی بود که با همت و حمایت استادان کارشناس و سلیم این حوزه میسر شد. چنان‌که در نیت بود که خدمتی بی‌منت به دور از تنگ‌نظری غامضانه و گشاده‌دستی جانبدارانه فرجام یابد و آنچه محصول شد هم‌اکنون بر دیوارهای موزه گواه عملکرد هیئت کارشناسی است. منتظر دیده‌وران جویا و منظور منتقدان گویا.

خوشنویسی - این دیرینه جوان - قرن‌آفرینی زخم زمان را تاب آورده و بسا زخم زبان را، اکنونش میراث جان ماست. نه تنها آنانی را که مشغول هنر هستند بل همگانی که مشغوف هویت خویش‌اند. راه‌اندازی موزه خوشنویسی با همه تأخیر تاریخی‌اش، نکوداشت آن سخاوت‌ثمینی است که مشعل‌گون حال ایرانیان شده و تأکیدی بر لزوم اشتراک و شناخت آن.

از مجموعه آثار طراز اول خریداری شده به وسواس، آنچه می‌توانست به نمایش درآید، به قیاس آنچه موجود است، اقل بضاعتی است که مهیا شده و افسوس که ضیق فضای موزه بر سعه دلسوزانش غالب آمد. عذر تقصیری مزید بر محاذیر.

باقی آثار، به مخزن و مأمن موزه سپرده شد تا به دور از گزند، در گذر ایام، تحت نام نمایشگاه‌های ادواری، خردک خردک، به روایت مشتاقان برسد. بر این امید و باوریم که موجودیت موزه خوشنویسی تذکارتی است بر نکرده‌هایمان برای هنر؛ اخص خوشنویسی و تکریمی از آنان که هستی‌شان مرهون هنر است. همانان که چشمان نگران فرهنگ و هنر ایران هستند.

مجتبی ملک‌زاده

خصال و رخسار فرهنگ هر ملت با هنرش یادآوری می‌شود و اُمت کم‌هنر و مغفول از هنر؛ با هر آنچه غیر از آن. برای جاودانه ماندن هنوز هم هنر اهم انتخاب‌هاست و خاصه، انسانی‌ترین آن. خوشنویسی چهره مطبوع هنر ماست، با حیا و حیرتی توأمان. دوام زبان پارسی است به ضمان زیبایی. سویی هنرمندی‌ها کرده و سویی پاسبانی کرده ادب پارسی را در سنگلاخ بغض و بلای تاریخ ما. پیوندی دوسویه با نظم و نثر که برکاتی چندسویه به ارمغان آورده است. به همین عبارت مجمل و دلایل مفصل دیگر است که خوشنویسی فراتر از شاخه‌ای از هنرهای تجسمی، تجسم فرهنگ ایرانی است.

در قدیم این سرزمین بعضاً بوده‌اند حاکمانی که به سودای جاودانگی خدمت هنر کرده‌اند و کریمانه و خطاپوش، پاسخ درخور گرفته‌اند. حاجی قوام‌الدین (مقتول سال ۷۶۴ ق.) - وزیر شاه شجاع مظفری - احتمالاً می‌دانست که خواجه شیراز شمس‌الدین محمد، خلاف به وی خطاب نمی‌کند که:

هزار سال بقا بخشدت مدایح من

چنین متاع نفیسی به چون تو ارزانی

یا عروضی سمرقندی در چهارمقاله‌اش به نقل از شریف گرگانی (شاعر اوایل قرن ۵ ق.):

از آن چندان نعیم این جهانی

که ماند از آل ساسان و آل سامان؟

ثنای رودکی مانده است و مدحت

نوای باربد مانده است و دستان

موزه‌ها در کارکرد رسمی و عرفی خود، میزان و میزبان مآثر فرهنگ و هنر انسان‌اند و موزه خوشنویسی - که این نوشتار به شادی آغاز کار آن مرقوم شده - امیدوار بازتاب بخش عزیزی از عزت هنر ایران. بازتابی که گلچین و گزیده است قطعاً و کافی نیست اصلاً. لکن در این روزگار عسرت و نسیان، نسیمی است پنداری.